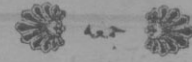

۱۶ ایلول سنه ۱۳۲۷ - ۲۴ ایلول افرنجی سنه ۱۱۱۱

برنجی سنه * نومرو - ۲ * ۶ شوال ۱۳۲۹

اوراق و مکاتیب سر محررنامه
کونده ریله لی در .

استراک برلی :

برسنه لکی یوز ، آلتی آیلنی آلتش غروشدیر .
یوسته اتحادینه داخل ممالک اجنبیه ایچون سنه لکی قرق فراتقیدر .

ABONNEMENT

Union Postale: un an, 40, sixmoi, 25 Fr.

REDACTION: CONSTANTINOPLE, DJAGAL OGLOU

مناکشه

بررور : شهبندر زاده قبله لی

احمد هلمی

محل اداره سی :

جفال اوغلنده ، حکمت ، اداره خانه سی در .
حقه مقرون ، اغراضدن سالم افکار و مقالاته صحیفه لر مرز آچیقدر .

« MUNAKACHE »

Journal turc, quotidien, politique et littéraire

REDACTEUR EN CHEF : A. HILMY CHEHBENDER

نسخه سی ♦ \ پاره

حقه خادم یومی غزته در .

نسخه سی ♦ \ پاره

مخابرات

بوشو افنديك جواني

شهيد زاده احد حلي بک

معتبر « حکمت » غزنه کز کچن « ۴ » نجي نومرو سنده بکا خطاباً بر مکتوبکزي او قومد و بکا مقابل بر قبضه جواب و برمه کندي عجز کوردم .

جي داغ تقب و خدمتي تقدر ابلديکزي ديورسکزي . صوکر او بوند دولاي روم ملتي و بونانيلري تبرک ايدرسکزي . بوي هيچ کلايه مدم . بم آرز جوق خدمت وار ايسه بوراده عثماني معوني صفيله ميدانه چقمش اوليدر . بن ديدککزي کي بونان صفيله ايش کورمک ايسه سم آتبه کيدر ايدم . حالوکه بن عثمانی نای آتنده معونتي قبول ايدم و منسوب بو انديم روم ملتک بکايورديک تربه مليه واديه سايه سنده فکرجه عثماني دولتک عمومته ياره .

جق بر سياست ساله لي تقب ايلکدم . ايلکده برده ترک عنصري و خشيلايه بکزه . عکده اوليدن شکايت ايدرسکزي . بويه بر شي هيچ بر وقت سوله مدم و يا مدم . اکلا شيلورکه مقاله لري دقت و اعتنايله او قويه يور . سکزي و يا خود ترجمه ايتيرمه يورسکزي . کرچه صوکر بر مقاله مده روجه بر ضرب مثل درج ايدلي فقط بونک اصل معناسي شو ايدى : « يا بيلير کلدی ريلري قومق ايچون » يعنى ترک عنصري بو مملکته بر اوردو شکنده

کاديکي روم ايتراطورلغي فتح ايلديکي جهته بزه کوره يا بيلير . نه وقت ترک عنصري اشو حق فتح و حاکميتن صرف نظر ايلر و عناصر سائره قارشو هيچ بر تقو دعوي سنده بولوازاو کند . ايسه ملل سائره قديمه کي مستقل و منتظم بر ملت شکنده تشکيل ايدرو « وطن » کله سنک معناسي موجودي حکومت نژدنده و خزينه دولته دکل شو مملکتک طور اغانده بولنديني نتي ايدر ايسه او وقت يا بيلی حالتند چيقار و اولدن پرو بوراده موجود اولان ملل سائره کي شو مملکته برل اولور .

ايشته بم ديمک ايسه ديمک بودر . بونک ايچنده هيچ بروخشيقي بودر . آتچق ترک عنصريه ايلوم مشروطيته کيا مفار بر اثر تحکم و تغلب کورمکده اولدين جهته بو حاکم عاينده اداره کلام ايديرورم . شايد بو تحکم و تغلب اثرلري و بوند نتايدن بونجه خطايات اداره و سياست غير ساله نتيجه لري ديدککزي ترک عنصريک عموميتندن دکرده آتچق زمامداران امورک خطا ليردن ، دعوا ليردن ، مسلک ليردن ايلري کاي رايه قباحت نه سز کدر . ايچون اولري موقع اقتدارده بر ايتورسکزي ؛ بوکون مجلس معونانده کي اکثريت و قوماديه عسکريه حکومت عثمانيک قوه معنويه يورک عنصريک اندهدر . دور استبداده دکتر . کيمدن تورقورسکزي ؛ عناصر سائره عثمانيه کلا شکايت ايلاکلري کي تورک عنصري دخی اشتکايه اشتراک ايلرايه مسيلورکم اوليور ؟ مطلقا وکلا و اولنرک اطرافنده بولونان برقاچ کشي ، ايشته نمده ديدکيم بودر . هنوز مشروطيت تطبيق ايدلي . ايلوم تورک عنصريک چقمش و ترک عنصري نامنه فتح و حاکميت ادعاليه سردايلين بر هيئتک اداره مستبدسي آتنده بولويوروز . بوکام ساعده ايدنلر نه سز ترکرسکزي کيدهر کيمد ايسه سايلان اودر .

قارني جدا تقب ايتک و اکا کوره تقيد و يا خود طيب ايلک ارزوسنده ايسه سز ، رجا ايدرم ، بونم مقاله لري ايراد ايلديکم نظفوري عاميله و معنای بولرايله تقب ايدکيز . بويه بونک کله کله تقير تحقيه يا کشت نتيجه لره و ازمکيز . بم مسلک اوليه بم يالکزي منسوب بولونديم روم ملتک بش تو ايقالنه ، تأمين استقباله معطوف دکلد . ملتجي جوق سه ورم فقط بوسومک منفعت بونک بکل مجبورت اقتضاسنددر . زيرا کندی سائره . ايسره ايسه سم سه ورمک . لکن دولت بو و عناصر سائره ي سه ورمک ايچون مطلقا بولاندن اولور . ايشته بونک ايچوندرک منحصرأ روم ملي ايله بويه بونک بردول تشکيل ايتک بو صورتله وطن منزمک محافظه و سعادت تأمين لکي امکان خارچنده کورديکم جهته دولته عثمانيه يور و دروننده کي عناصر مختلفه سائره ي دخی منافع مشترک منحصليه سومک و روم ملي ايچون خصوصي اولارق چاليديدن زياته بيله عموميه خادم اولغه مجبور اوليوروم و روم ملتک بونون قوه معنويه يورک دولت عثمانيه قارشو صادق بر خدمتکاري شکنده وضع ايتک چاليديرورم . بوسلک يالکزي نم شخصه منحصر دکلد . بونون روملر ، بونون خريستيانر بويه دوشونيورلر . بويه ياقن ايسه يورلر . لکن سز به عدم اعاد ايتکده و سوله کرمي يازدقلمزى سوء تفهم لره اوغرا ندجه خدمتک هيج برامري کوروا .

موسولر مسيحي بکل دکلري کي سز دخی ترکر ايچنده بروشو . بروشه لوس ، برآورده و جيسون ديه بکلر سکزي . بن تورک عنصري ايچون بويه بر عاجزيت کورمام ترکر ده کيلک اولان آدملر دکل معنويت (ideal) در . ترکر حکومت بزمدر ، دولت بزمدر ، اوردو ، دوغما بزمدر ، مملکت بزمدر ، اجداد من فتح ايلديلر ، حاکميتي بزه براندلير ، ديسکيه ايجلر ده بوزمانه کوره سياسي آدم ازمکيز . وزير ، مشير ، بشديره بياورسکزي . اما احتياجات حاضر قاچا . عيه کزه قارشو ماهر و معتدر کسه کز اوله من . شکل اداره حکومتی دکيتيرديککزي کي ترک عنصريک احوال اجتماعي دخی دکيتير . مليسکزي . او وقته قدر ترک عنصري ايچنده بويه سياسي و مدمر آدملر يوق ايسه ملل سائره عثمانيه دن بالاستراض حکومت مشترک مني تشکيل ايلکده نه عذور وار ؟ هين عثماني ايسه لعل اوله لم ، مشترک چاليشما ، برى برتزه عدم اعناد کورميه لم . دولت بويه اوله جق . بشق درلو اولاز .

جي من غير حد تقدر ايدرسکزي اما خد . متندن استفاده ايتک ايسه ميورسکزي و ترکيا . لکده برکون بر پوشوسي اوله جق ديورسکزي ، بن کيم اوليوروم ؟ اگر آزاد بکزي مسيحيلر صرف ترک عنصريک تشکيلات و اصلاحات داخله يسي ايچون ايسه اوکا ديه جکم يوق . فقط بونلري عموم دولت ايچون آرمه مقدمه ايسه کز نيچون يالکزي ترک عنصريک چيسون ديه بکلر سکزي مسلم و غير مسلم عنصر سائره عثمانيه يالکزي بم قدر دکل بندن جوق قانق و معتدر ذوات ايلوم موجود در .

ايچون بونلر دن استفاده ايدنيور ؛ نيچون بونلر بلا تجريره و بلا محاکمه عثمانيقندن طرايديلور ؛ انقلابي ميدانه کتون سز ترکر سوله يور . ميدکيز که بودولت يالکزي ترکر ايله قورنارلاز و عناصر سائره ک دخی جدي معاونه محتاجدر ؟ اونويدکيزي بونلري ؟

سزه ده برشي سوله يه جکم . دولت عثمانيه داخلنده اوله ملل محکومه ناي آتنده معروف اولان ملل سائره ميانده روم ملتى آله روم ايتراطورلغک اقراضيله ولدن برو کندي وطن کي بيلديکي شوملکتي ترک ايدوب بريره کيتيدي . و ترکرک حاکمي آتنده هر فصله موجوديت مليه سي و استتلايت معنويه سي محافظه ايدى . شمدى اعلان مشروطيته مساوات سياسي عاقدسه رعايه شو دولت عثمانيه کنديسي مداخله و مشترک بر عنصر مهمي عد ايلر و دولتک ادامه سيچون قواي ماديه و معنويه سي تقدم ايدن و خدانکرده دولت عثمانيه اقراضيه اوغرا ده بشقه بر حاکم اداره سي آتنده کجه جک اولور ايسه يه موجوديت مليه سي غيب ايتز . فقط ترک عنصري آتچق دولت عثمانيه ميدانده طور دجه بو مملکته اسنى ياد ايتيرير . زيرا کندی موجودي دولتک تشکيله ظهور ايلش و دولتک دامه سيله بتيکيدر . لکن دولت بشقه وطن ، بشقه در ترک عنصري دولت صاحي اولقندن زياته وطن صاحي اولق لازمدر و بونک ايچون بکانه چاره احتياجات حاضر زمايه کوره برمت شکنده وضع ايديرله ايدر . باشقادرلو دالما بر عنصر قاغ و حاکم صفيله قاله جق ، هر شي حکومتک خزينه سندن بکله يه جک و ملل سائره ک ترقيات خصوصيه ليردن و احوال معنويه ليردن حصه مند اولايه جقدر . جواه ختام و برما ايچون اسکي بونان نارچندن بر مثال نقل ايدمک . ايتيقيودان مذاکره ايدر ايکن بر ديکتره قيرمنش و باستونى قالدبرورق اورمق ايسه مش ، ديکري ايسه « اور ، اماد کله » دغشدر . بنده يازدقلمزى حق قنله فارمى قيزه . جقکزي بيلورم و « قيزکزي ، اما دیکلرکزي » ديورم . سرفيه معوني

بوشو هامش : اشو مکتوبي و قيله حاضر لادين حاله برادر مک و قوع و قنندن دولاي ارسالنده کري قائم ائدم .

« مناقشه »

بعض مطالعات وار ، يارين يازمق فکر نده يز .

حکومتک مقرراتی

جرايد اجنيه مک شهر مزده بولان مختار . لري ؛ اخيرا انقادايدن مجلس وکلا مقرراتيه دائر غزنه لرينه شو بولده اخبار انده بولند قارني بر روجه غزنه يازييور .

(۱) شايد ايتاليا طرابلس غربي اشغاله تشيت ايدرسه ولايت مذ کوره ده بولان قواي عثمانيه ک کال ششديه مدافعه ايللري ضمنتده والي و قوماندان و کينه تعليمات مخصوصه و برلسي ، (۲) ايتاليانک عهد

عقده دن ساقط اولديفک اعلاني ، (۳) تور کيده بولان ايتاليا تبعه سنک طرديله اموال غير مقوله سنک صادره سي . عين غزنه مک ويرديکي معلومانه کوره طرابلس غرب مسئله سنده آلمانيانک واقع اولان توسطي اوزرينه باب عالي ، تماميت مليه يسي تعرضدن مصون قانق وحيثيت و استقلال دولته منافي اولماق شرطيله هر درلو مذاکراته موافقت ايلشدر .

احمد نسي بکک بياناتی

بروئودوس غزنه سنک محمري اولکي کون داخله نظارتنده استانبول معوني احمد نسي بيکي کورمش و احوال حاضر ه حقه ده مومي ايه دن معلومات ايشمشدر . احمد نسي بيک ده بيانات آتيمده بولومشدر :

بودقيه قدر نيکينلک حکم فرما در . حکومتک مشکلات حاضر ه ي اقتضامه موفق اوله جني اميد اولونيور . احوال حاضر ه مک ، ايدمک درجه ده کسب و خامت ايدوب ايتيه جيکي ايسه بيلنه من . معافه بو ، بکده محتمل دکلد . يز ، مجلس معونانک يوم معينندن مقدم دعوتنه عليداراز ثامل پاشانک صدارته کتيرلسي ايسه يالکزي مخالفن طر قندين التزام اولونيور . يز بوني قبول ايتيه جکزي .

بين الملل صلح اتحادی

برن ۲۷ — بين الملل صلح و اتحادی بوکون راجتماع عقد ايدرک طرابلس غربي مسئله سي تذکرا ايتمشدر . ايتاليانک مرخصلري تور کيه مک سله رد نيري ايتاليا منافع اقتصاديه سنه قارشو تجاورکارانه برخط حرکت تقب ايتسي ايتالياني قطي راجرا اته اجبار ايتش اولديغي سويلشدر .

ايتاليان يازيلور :

ايکي آي اول روم مجلس معونانده طرابلس غربيک لزوم استيلاسه دائر عثمانيه مذاکرانه بولنديني بالطبع همزک مسموعي اولمشدر . اوتاريچندن بری رسمي ، خصوصي ايتاليا مطبوعاتي صيق صيق طرابلس ايله مشغول اولدقاري کي بعضاده شرف عثماني وحيثيت عسکريه مزي لکله به جک اسنادات و مفتریات ايله املاي ستون ايدسيورلر و فزاري اناوود رؤسائک صنعت اعظامده يکتا ايتاليان محر . يريله ملاقاتلري کي مسائل ايله اوغرا شوب دورسيورلري . شوقدرکه بوکونکي مطبو . عانک طرابلس حقه ده کي مقالات متباديه سي حقيقه شايان تدقيق برحاله کلدشدر .

اوتدن بری نظر حرص و طمع لري ولايت مذ کوره يه معطوف اولان ايتاليانلر بوکون مافي الضمير لري اظهار و « وقت کچيريور » ترانه سيله شيمدي يه قدر ايديلن فدا کارلق ايله وهله سرعت اشغالندن بحث ايدسيورلر . معافيه عين زمانده ده بوياده اجرا ايديله جک تعرض ناکه ايدن ايکنجي برحششتان لوحه مده شي قارشوشنده بولونما لري ايچون تدابير فوق العاده ي توسل لزومي معترف بولونيورلر . علمه در سه ديسون بزه ارتق شوراسي محققدر که ايتاليانک فکر استيلا جوانيه سي واقع و غير قابل انکاردر .

ذاتاً مطوعات عموميه مک سربست افاده لري ده بوني مؤيددر .

بناءً عليه حکومت عثمانيه من آني بر زمانه دکل يقين بر استقباله و قوعی مقرر بويه بر تعرض دن متيقظ داورا تمليدر . ايتاليا جه تدارکاتک کافه سي ، کيفيت و صورت اشغالک متعدد يانلري ترتيب ايدلش ناپوليد ، ونديک ده اکال نواقص ايدن سفان حربه مک کافه سي سجليا به عزيت ايتمشدر . واقعا بو نتيجيزات رسا تشکيب ايدلش ايسه ده و غري اولما يوب بو تکذيبک کولک سنده تدارکات سائره لرينه

کرمي و برلکده در مقصد لري ايسه بوجه ليه کنديلرينه وقت قازانديرارق عين زمانه حکومتزي اغفال ايتکدر . ايتاليانک ذاتاً بزم دوستز اولديني و الا وفاق بر فرستدن کلاه قايمی نيشده بولنديني ماليسور مسئله سنده کي حرکاتيله بک اعلا تظاهرايتش اولمغه برابر يکي بر ايکي مثالك انظار ملته وضعي فائده دن خالي دکلد .

باقیکز ، بورا مطبوعاتي ندسيور .

طرابلس غرب تورکيتک انده قلاملي زيرا اوروپا ليره شيندر . طرابلس صولرنده عثماني دکل ايتاليا بياراني تموج ايتليدر . تورکيا ارتق خلافت ادعاسنده بولنويده قطعات سائره ده کي اسلام لري حمايه ايدم من . تورکيه وقت قزاندير ميوب همان واپورلر کوندرللي ، اوراده کي عثمانيلري آچلقدن اولديروب ضبط ايتلي — نه کوزل مدنيت — بوکون ده سنوسلرک ايتاليا امانته خدمت ايدمک لري اعلان ايتيلر .

ايشته وطنداشلر بودوستمک ! بالاده کي آمال و افکار ي بزه بک واضح بر درس عبرت اولمي . و بالويسيله کال تهالکله يکده . يکريمزي زير لوي اتحاد دعوت ايتلي يز . چونکه اوليه فاس کي بردن . برلقمه حالنده بوتيله به جغمزي بيلن اجانب بيله درلو تسويلاته مراجه تله محضاکندي استفاده لري تأمين ايتک ايچون اره مره بر تفرقه دوشورمکه اوغرا شيورلر .

ايشته کوزمرا اوکنده قوجه فاس حالت نژده چيرنيور . ايشته ايران قان ايچنده بوغولور . لکن هيچ بر طرفدن برصداي اعتراض ، برندا ي ترجم يوق ، بالعکس متجاوزين هر درلو تسويلاته مظهر اوليور تقدير لره ، آلقيشلره غرق ايديلور .

ايچون ؟

آه ، آجي بر حقيقت !

چونکه ، قوت حقه غايلدر . .

باخصوص ، مظلوم اولان — مسلمان — در .

طرخان پاشا

يترسبورغ ۲۷ — اودسان کشيده قلنان برقطعه تلغرافاميه نظرأ حکومت عثمانيه مک يترسبورغ سفري طرخان پاشا شهر مذ کوره مواصلت ايتمشدر .

مشار اليه اوله طرابلس غرب و ايلمکنده بولنش اولوب احوال محليه حقه ده معلوماني اولديغندن بوياده حکومت متبوعه سيله مذاکره ايتک ايچون در سعاده عزيت ايدمک جکدر . دوران ايدن شايه لره نظرأ طرخان پاشا دخی حاضر بولنديني حاله روسيه يه هم حدود ولايتلر ديفلرينک سفر برحاله وضع ايديلسه دائر مذاکرات جريان ايتمشدر .

کريد مسئله سي

کريدليرک اجتماعي

کريد معونلرينک حايه ده صورت خصو . صبه ده عقد اجتماع ايدمک مجلس ملیده کريدليرک تقب ايله جکلري خط حرکت حقه ده تماطی افکار ايلک لري نه اولوغوص غزنه سي آتندن آلدني خصوصي بر تلغرافاميه عطفأ يازمقده در .

بواجتماعه جريان ايدن مذاکرات خفي طوقتمده ايش .

دخلى خبرلر

سفرای اجنيه

سفرای اجنيه دن يوم قبول سفرا اولق مناسبيله باب عالي به کشتلر ايسه ده صدراعظم پاشانک سرابه عزيتي حسييله کوريشه مامشدر . يالکزي استرسفاري مصلحتکداري حق پاشا ايله ملاقات ايتمشدر .

ملاقات

ادرنه واليسي داخله ناظري خليل بک ايله بر مدت ولايت احوالي حقه ده مذاکرانه بولنشدر .

طرابلس غرب واليسي بکراسمي بک دن حربه ناظري محمود شوکت پاشا ايله ولايت احوالي و اتحاد اوله جق تدابير حقه ده بر مدت مذاکرانه بولنشدر .

بعده بکر سامي بک داخله ناظري خليل و صدارت مستشاري عادل بکر ايله ملاقات ايلشدر . مشاراليه هر نه قدر خرچراهي انش ايسه ده بر قاچ کون ده تأخير عزيت ايلشدر .

استانبول احتياطلری

ايلول اون طوقوزده بکقوز و قوش ديلنده اجرا ايديله جک عسکري تعليم لره اشتراک ايتک اوزره کافي السابق استانبول احتياطلرينک سلاح الله تجمعي خصوصنده در سعادت احتياط قومانداني ميرالاي حمدي بک ۳۰۱ ، ۳۰۲ ، ۳۰۳ تولدره اواير مخصوصه اعطا ايتمشدر .

پروسياده عثماني مأمورين ضابطه سي برلين ۲۷ — پروسيا حکومتی ، بويوک آسايش مأمورلر دن برقسنک پروسيا ضابطه سنه دخوليله ترقيات حاضر دن مستفيد اولمالري حقه ده حکومت عثمانيه طرفندن وقوع بولان طلبي اسعاف ايتمشدر .

دواثر بلديه چاوشلري و نظيفات عمل لري دواثر بلديه قادر و خارجي ترتيباتندن نه قدر چاوش و ياش چاوش مستخدم بولنديفک و نظيفات عمل و اوباشلر مقدار ي مين دقتک بالتنظيم ارالي شهر امانتندن دواثر مذ کوره ي ايکنجي دنعه اوله رق تبليغ ايدلشدر .

نظارت امور صحيه دن

ازمير موارداتک تدابير موجوده صحيه علاوه في ۱۰ ايلول ۳۲۷ تاريخندن اعتبارأ ايتاليانک اقنونا ۱۱ ايلول ۳۲۷ تاريخندن اعتبارأ مختصر موارداتک طبيب بولونان ايلک مراکز صحيه عثمانيه ده معاينه طيبه يه تابع طوئالرينه و نوورسيکي موارداته موضوع معاينه مک لغويه مجلس امور صحيه جه قرار و يرلشدر .

اولکي کيجه کي باران

اولکي اقشام برقاچ ساعت قدر شهر مزده شدتله نزول ايدن بارانک جواره بعض درجه تخريباتي موجب اولديني النان خبرلر دن اکلا شيلور .

بوياغورلرده المال صوينک بندي و بلديه طرفندن انشا ايديان ايکي بويوک کوبري منهدم اولديني کي دره دخی طغيان ايدرک گذرگاهنده کي يکرمي قدر خانه يي اقامته غير صالح بر صورتده حصار زده ايلشدر .

درت قارداشلر دنين برقهوه خانه ايله ياروتخانه چايرنده اخشاب تيارو بناسي کاملا بيقلمشدر .

دره مک جوارنده بولونان رجوق کراسته لري صو الوب کتيرمشدر . نفوسجه حد اولسون برکونا ضايعات يوقدر .

معاينه طيه

بويانه ، آرزوف طغيان اتی واری ايله دوکچينو موارداته قارشو موضوع معاينه طيه مک لغويه و قولاردن مصون اولان و قورم . بيغا اسکله سي ايله کره سون موارداتک طبيب بولان ايلک مراکز صحيه عثمانيه ده معاينه طيبه يه تابع طوئلسنه مجلس امور صحيه جه قرار و يرلشدر .

تشکر

جريد مزک انتشاريني تبریک ايدن « علمدار » رفيقمزه تقديم شکران ايدمزر .